

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58 - GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel: 684541
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070-275154

W E E K B L A D

=====

nadruk verboden.

22e jaargang nr.25

=====

3 maart 1978

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Denkt dus zelf na. Ons onderwerp voor heden dient volgens programma door u vanuit de zaal te worden gesteld. Wat is uw voorstel?

x

DE GLIMLACH DER STILTE

=====

Stilte op zichzelf, wanneer deze volledig is, is voor de mens een kwelling. Het zal u duidelijk zijn, dat, wanneer u werkelijk geen enkele geluid hoort, ja, wanneer u zich in een vertrek zoudt bevinden, waarvan de wanden zelfs eigen geluiden, als b.v. ademhaling, absorberen, u in de kortste keren gek zoudt worden.

Het is dus niet zo, dat stilte zonder meer voor de mens een zegen is. Maar wanneer je op aarde leeft, blijkt, dat zo ongeveer tussen 10 en 40 decibel een gebied ligt, dat wij als stilte plegen te ervaren: een geluidsgebied, waarop wij nog wel vaag met de wereld gekonfronteerd worden, maar dit zonder een zich te sterk opdringen van die wereld, waardoor wij onszelf blijven beseffen. Bovendien is dit geluid dermate zwak, dat wij ons er voor af kunnen sluiten en zal een geluid in die omvang het menselijke lichaam niet beïnvloeden.

Indien u dus wilt spreken over de glimlach der stilte, dient u niet, hoe poëtisch dit mogelijk lijkt, spreken over een absolute stilte, maar over een beperkte stilte, die t.m. signalen van rond 5 db. tot u door laat dringen.

Het voordeel van een dergelijke geluidsrust ligt niet alleen in een sparen van de zenuwen, maar ook de denkprocessen voltrekken zich zuiverder en vollediger, tenzij - wat denkbaar zou zijn - sprake is van visueel lawaai: felle kleuren, snel wisselende lichtsterkten e.d.

Aannemende dat geen dergelijke storing optreedt, kan men

stellen, dat door geluidsrust de denkprocessen regelmatig en met minder onderbrekingen zullen verlopen.

Ook uw gevoelswereld wordt dan van buitenaf niet op excessieve wijze geprikkeld. U wordt zo sneller gekonfronteerd met de diepste inhouden van eigen ik, zelferkenning wordt sneller en eenvoudiger mogelijk. Gelijktijdig kunt u ook uw eigen problemen eenvoudiger overzien en beter in het kader van de werkelijke mogelijkheden beschouwen.

Er is dus een verbetering van de mogelijkheid tot zelferkenning en gelijktijdig een toenemen van de mogelijkheid jezelf, zoals je werkelijk bent, in je wereld te handhaven.

Dit alles klinkt zeker niet zo poëtisch als de titel, die u mij hebt willen geven. Ik kan natuurlijk spreken over een glimlachende stilte, waarin het vreugdig gefluister van de kosmos doordringt tot de menselijke ziel, waarop deze opeens, het nieuwe licht zwelgende en zichzelf erkennende, het gericht der werkelijkheid aan zichzelf voltrekt.

Maar dan spreken wij ten hoogste over een toestand, die na de menselijke dood op kan treden. Want een mens op aarde komt hiertoe gemeenlijk niet, zeker niet in uw moderne westerlijke wereld, waarin een geluidsniveau dat op kan lopen tot 60 a 80 db in vele gevallen nog normaal heet.

Wat er dan is, wanneer je dood gaat? Wanneer je sterft, wordt het opeens erg rustig rond je: je hoort niets meer. Je kunt nog wat gedachten waarnemen, probeert misschien, wanneer je niet beseft, wat er aan de hand is, een mens op aarde aan te spreken, maar meer niet.

Trouwens: dit kan wel enigszins komisch zijn voor de toeschouwer in bepaalde omstandigheden. Ik heb zelfs meegemaakt, dat iemand, die doodgereden was, kennelijk probeerde op een agent in te praten in de hoop zo een bekeuring te voorkomen.

Al snel ontdek je echter, dat je uit de stoffelijke wereld geen responsen meer krijgt. Daar je nog niet bent ingesteld op de indrukken, die vanuit de geestelijke werelden mogelijk op je worden afgevuurd, kun je zeggen, dat je je tijdelijk in een grote stilte bevindt. Dit betekent gemeenlijk enige tijd ook het gevoel in het duister te verkeren, omdat de visuele indrukken, waaraan men gewend is, niet meer komen en de indrukken van geestelijke waarden, die voor erkennen van ik en omgeving van geestelijk belang zijn, nog niet worden verwerkt.

Daarna komt gemeenlijk een ogenblik, waarop je vaag toch enig contact bespeurt en beseft niet alleen te zijn. Langzaam en met grote vaagheid ontdekt men personen en zaken rond zich. In deze geluidsschemering ontstaat dan iets, wat men de glimlach van de stilte zou kunnen noemen: de vreugde wanneer je ontdekt: ik besta nog steeds en er is nog een wereld om mij heen.

Vandaar dat ik, zo u mij vraagt aan de gegeven titel een vastere betekenis toe te kennen, ik kies voor deze fase na de dood, die bij zeer vele mensen voorkomt, daar het gebeuren daarin volgens mij het beste past.

Blijft ons een laatste vraag: Is geluidshinder, zoals die in velerlei vormen bestaat, zo hinderlijk, ongezonder en irritant als velen op aarde aannemen?

Het volgende blijkt juist te zijn: De mens is in uw moderne

tijd is voornamelijk gevoelig voor verschillen in geluidsterkte. Wat impliceert, dat men gewend kan geraken aan een bepaalde continue geluidsterkte, zelfs van rond 50 db, zonder dit als lawaai te ervaren. Komt er echter dan een uitschieter tot 80 d.b., zo zal deze ervaren worden als een aantasting van eigen bestaan, storing, zal men lichamelijk hierop reageren. Dit, terwijl het gewende niveau van 50 db. voor het ervaren van die mens in feite een soort glimlachende stilte lijkt, daar hij binnen het kader van de gewoonte vele geluiden uit zijn besef verdringt.

Er is een afwijzing van geluiden, selectief, zowel als totaal, zoals dit ook voor kan komen t.a.v. bepaalde reeksen steeds weerkerende visuele prikkels.

De mens bepaalt zijn niveau dus niet aan de hand van absolute normen of wezenlijke geluidsindrukken, maar gaat uit van alle indrukken in verhouding tot het gewende, waarbij alleen de afwijkingen worden geregistreerd in het bewustzijn.

Wanneer iemand in een stad woont, waar een geluidsniveau tussen 50 en 60 d.b. overdag de norm is, terwijl dit in de nacht gemeenlijk terug valt tot varianten tussen 20 en 40 d.b. Dan blijkt in vele gevallen, dat een afnemen onder deze minimumgrens de mens onrustig maakt. Ook een te zwak worden van achtergrond geluiden kan onrust betekenen.

Vele mensen in uw dagen kunnen stilte in feite niet meer verdragen, tenzij deze regelmatig onderbroken wordt, ook wanneer die stilte toch nog heel wat ruis en kleine geluiden bevat. Dit is volgens mij de verklaring voor het feit, dat sommige mensen, die de heil op gaan, onrustig worden, zich onplezierig gaan gevoelen, tenzij zij hun transistorradio kunnen laten spelen, terwijl anderen alleen goed kunnen studeren, wanneer zij een geluidsachtergrond hebben van b.v. muziek of menselijke stemmen.

De geluidsnorm, waaraan men eenmaal gewend is, blijkt in vele gevallen als een noodzaak ervaren te worden, terwijl het vermogen tot concentratie ook vaak wegvalt of afneemt, wanneer de aandacht steeds weer getrokken wordt door een soort tekort aan geluid. Dit, ofschoon een wegvallen van alle harde geluiden voor het zenuwstelsel en het lichaam wel gunstig zou moeten zijn.

Denkende over de gegeven titel kom ik dan ook tot de volgende conclusies: Het is voor de mens goed zich regelmatig enige tijd in een betrekkelijke stilte te bevinden en zich aan te wennen tijdens deze rust tot zelfbespiegelingen over te gaan.

Hierdoor zal men vele lichamelijke en psychische spanningen op kunnen heffen, terwijl de mens op de duur komt tot een grotere zelfkennis en een juister begrip voor zijn werkelijke noodzaken en mogelijkheden in de wereld, waarin hij leeft.

Absolute stilte is voor de mens gemeenlijk niet aanvaardbaar. Een absolute confrontatie met eigen ik zonder enige verdere achtergrond blijkt eveneens voor bijna niemand op aarde te verdragen.

Ten laatste: Wanneer u veel erger hebt door geluid, dient u zich te realiseren, dat vooral sterke verschillen in geluidsterkte zowel irriterend als stimulerend kunnen werken.

Besef, dat ook bepaalde ritmische verschillen in geluidsterkte zeer prikkelend kunnen werken, tenzij men daaraan gewend is en wel, omdat men daaraan zijn aandacht pleegt te geven op een wat overdreven manier.

Voorbeeld: iemand is nachtenlang wakker gebleven door het druppen van een lekkende kraan. Uiteindelijk heeft hij echter geleerd in te slapen, terwijl dit kleine maar regelmatige kletsende geluid zijn nachtrust begeleidt.

Nu wordt het leertje gemaakt. De kraan lekt niet meer. De mens in kwestie ligt weer als gevolg hiervan dagen lang wakker. Besef, dat gewoonten ook t.a.v. geluiden en visuele waarnemingen een grotere rol spelen, dan u denkt. Baseer u op deze door u nu besepte gewenningen, wanneer u voor het eerst naar stilte gaat zoeken. U zult zien, dat u dan, juist omdat de geluidscoullisse niet al te ver onder het gewende ligt, gemakkelijker de toestand van ontspanning bereikt kan worden, die de steller van dit onderwerp vermoedelijk heeft willen aanduiden met de poëtische titel: de glimlach der stilte.

Hebt u kommentaar?

x Hanteert u de bij ons gangbare eenheden?

- Ik ben uitgegaan van decibels. Mogelijk is deze eenheid alweer veranderd; ik heb tenminste meerdere malen moeten constateren, dat men metingen in andere eenheden ging doen, wanneer de metingsapparatuur gevoeliger werd. Hopelijk is u dit duidelijk. Ik besef, dat de geluidsterkten, genoemd door mij, enigszins kunnen afwijken van hetgeen men in uw wereld nu als toelaatbaar e.d. beschouwt, maar de gegeven waarden zijn volgens mijn ervaring redelijk juist.

Indien er geen vragen meer zijn, kunnen wij overgaan tot een volgend onderwerpje.

x Samenhang tussen karma, karakter en geestelijke ontwikkeling.

- Dat is zoiets als de samenhang tussen het weer, de kleding en de ruzie, die je krijgt met vrouw, man, of baas. Er is een samenhang. Maar kan deze altijd en absoluut worden gesteld? Volgens mij niet.

Wat is karma? Zoals reeds vele malen gesteld is karma niet anders dan een reeks ervaringen, die, plaatsgevonden hebbende in vorige levens of de sferen, op de geest die inkarneert, konditionerend in werken. Het gevolg is, dat een bepaalde eenzijdigheid van bestrevingen en een voorkeur voor bepaalde belevingen in die geest ontstaat.

Maar een gekozen lichaam heeft een aard. De aard is, zoals het woord reeds duidelijk maakt, een reeks van natuurlijke eigenschappen. Dezen ontstaan door erfelijke waarden, eventueel aangevuld met konditionerende invloeden uit de stoffelijke omgeving.

Het gaat dus in feite over hetgeen men gemeenlijk uw "karakter" noemt. Hierbij zal het u duidelijk zijn, dat u, op basis van uw karma, zoveel mogelijk zult kiezen voor een voertuig, waarvan de eigenschappen altans zoveel mogelijk overeen kunnen gaan stemmen met hetgeen men geestelijk wenst.

Volledig zal dit echter maar zelden bereikbaar zijn. Als mens zit u dus met een geaardheid, die voor uw karma ten dele aanvaardbaar is, maar ook factoren bevat, die, vanuit het karma

bezien, waardeloos zijn, maar toch uw gedragingen op aarde voor een groot deel mede zullen bepalen.

Dan de derde factor: geestelijk bewustzijn of bewustwording: Een geest heeft een lichaam nodig, dat tot een bepaalde mate van rust en eenheid komt, voor middels het onderbewustzijn het stoffelijke bewustzijn zodanig bereikt kan worden, dat het geheel van het geestelijk weten, erkennen en de geestelijke behoeften in het lichaam kunnen worden geprojecteerd.

Onder geestelijk bewustzijn verstaat men op aarde dan ook gemeenlijk een toestand, waarin men voldoende weet, ook al is dit voornamelijk teoretisch, omtrent het bewustzijn en de waarden van de geest, zodat men beschikt over voldoende termen om alles, wat men vanuit de eigen geest aanvoelt, zodanig te formuleren, dat hiermede redelijk gewerkt kan worden.

Rekening houdende met het voorgaande kan worden gesteld: Aard is een kwestie van stoffelijke waarden. Karma is een geestelijk ervaren, of - beter gezegd - een konditionering van de geest aan de hand van voorgaande ervaringen. Geestelijk bewustzijn betekent voor een mens, dat hij beschikt over voldoende termen, om hetgeen zich in hem op geestelijk niveau voltrekt, mentaal aanvaardbaar uit te drukken.

De samenhang tussen deze drie factoren is onloochenbaar, want zij spelen zich af in het zelfde levende wezen. Wanneer u, mede door karmatische invloeden, mogelijk gekozen hebt voor een stoffelijk voertuig, dat niet geheel beantwoordt aan je wensen en verwachtingen, kom je als vanzelf voor de vraag te staan, wat je met dit stoffelijke leven alsnog kunt bereiken.

Hierbij nu speelt de stoffelijke aard een grote rol. Want de wijze, waarop je denkt en stoffelijk reageert, is grotendeels bepalend voor je geestelijke mogelijkheden. Als geest kun je immers je mogelijkheden alleen zoeken en waarmaken, waar dezen stoffelijk qua wereld en karakter ook bestaan.

Indien de mogelijkheden samenhangen met de voorgaande konditionering van de geest, zo ontstaan in de stof reeksen zeer intense belevingen, die ook vaak een soort fantasiewereld mede omvatten. Daarin kom je dan als vanzelf tot een begrip van een hogere verbondenheid, een hoger bestaan, een beter leven.

Heel wat mensen schijnen te denken, dat je je alles, wat te maken heeft met hoger leven en bewustzijn, moet voorstellen als losstaande van de wereld, waarin je nu leeft. Dat is te vergelijken met een aannemen, dat iemand, die goed met de armen zwaait, automatisch goed wandelt en dus verder zal komen. Waarbij men vergeet, dat je om vooruit te komen ook de benen dient te gebruiken.

Je hebt de stof nodig voor alles, wat je, zolang je mens bent, dient te beleven of wilt volbrengen. Het geestelijke bewustzijn kan daarom niet alleen gebaseerd worden op het kennen of erkennen van geestelijke werelden, voortdurende contacten met de geest enz. Het bestaat voornamelijk uit het vinden van een verbinding tussen de beleefde of aangevoelde hogere waarden en de wereld, waarin je volgens eigen besef nu bestaat en de persoonlijkheid, die je meent te zijn. De lichamelijke

en andere mogelijkheden, waarover je nu beschikt.

Indien nu je karma zegt, dat je met geestelijke krachten zult gaan werken, omdat dit door konditionering van de geest de meest eenvoudige wijze van ontwikkeling betekent, zo zal dit betekenen, dat de geestelijke inhoud van het ik voor een groot gedeelte eventuele karaktereigenschappen enz. zal kunnen sublimeren.

De stoffelijke tendens wordt dan omgezet in een soort van energie, die gebruikt kan worden, op wat u paranormaal vlak pleegt te noemen. Maar hiervan zal niet altijd en noodzakelijkerwijze sprake kunnen zijn.

Zelfs met een sterke geestelijke inslag van de mens kan nog steeds sprake zijn van een "hoe groter geest, hoe groter Beest". Waarbij opgemerkt kan worden, dat er vreemd genoeg mensen in uw wereld leven, die het omkeren en schijnen te redeneren: "hoe groter beest ik ben, hoe groter geest ik ben". Wat helaas niet op waarheid berust.

U dient te beseffen, dat u nooit zult kunnen leven op aarde buiten uw geaardheid. U hebt een karakter, dat in zijn uitingen mogelijk kan veranderen, maar niet in zijn wezen. Je kunt een driftig mens zijn en leren die drift te beheersen. Maar de uitbarstingen blijven bestaan. Alleen zijn zij dan naar binnentoe gericht en kunnen een grote belasting betekenen voor b.v. de kransslagaderen.

Je kunt een mens zijn, die zich tot bepaalde zaken zeer aangetrokken gevoelt, b.v. Wein, Weib und Gesang. Je kunt dan wel degelijk zeggen: ook al is dit mijn aard, toch zal ik, gezien mijn geestelijk leven en streven, steeds weer bovenuit komen. Mijn begeerten bestaan nog steeds, maar ik geef er voortaan een uiting aan, die geestelijk bepaald is en niet door materiële drijfveren.

Die mogelijkheid is er. Maar je kunt niet zeggen, dat je bepaalde kwaliteiten, die je in de stof bezit, onaanvaardbaar vindt en die daarom opeens niet meer bezit. Ook al zijn er mensen, die zichzelf dit voorspiegelen. Maar bij hen blijkt dan steeds weer, dat de "overwonnen" eigenschappen om de hoek komen kijken, wanneer je daarmee het minst rekent, zodat je er door beheerst en verrast wordt.

Het zal u duidelijk zijn, dat wij met aards en geestelijk bewustzijn wel degelijk verschuivingen in onze uitingen tot stand kunnen brengen, maar onszelf niet naar aard en wezen kunnen veranderen.

Nu behoeven wij, om ons onderwerp af te handelen, alleen nog het karma in verband met het voorgaande nader te bezien en na te gaan, op welke wijze karma dan wel in de stof werkt.

Daar er door ons reeds zeer vele lezingen over dit punt zijn gegeven, wil ik niet al te veel in herhalingen treden en kort samenvatten:

Men stelle zich ongeveer als volgt de werking van karma voor. U bent een verzamelaar. U verzamelt iets, desnoods petten of centen van voor de oorlog. Dit laatste behoort er bij, want anders zou het niets bijzonders zijn. Geld verzamelen is, zover ik weet, voor praktisch alle mensen een liefhebberij en gewoonte.

U zult nu ontdekken, dat, naarmate uw verzameling vollediger

wordt, uw behoefte groter zal worden om ontbrekende stukken alsnog te verwerven.

Bij karma hebben wij een reeks ervaringen reeds opgedaan. Zom' onstaan reeksen van erkenningen, waarin echter nog altijd hiaten te bespeuren zijn.

Daar wij in de geest wel degelijk beseffen, wat wij ervaren en daaruit geleerd hebben, zien wij die tekorten heel duidelijk. Ons karma is in feite niet veel meer dan een drang om dergelijke hiaten op te vullen, dergelijke tekorten op te heffen. Zo eenvoudig ligt de zaak.

Dit betekent, dat ons gehele streven, bij het gaan naar de stofwereld en tijdens de inkarnatie, gericht zal zijn op juist die belevingen, mogelijkheden, ervaringen en kontakten, die voor ons geestelijk wezen een aanvulling betekenen: Wij willen volledig worden.

Het zal u eveneens duidelijk zijn, dat het eenvoudiger is bewust van dit standpunt uit te gaan, wanneer je nog geen stoflichaam hebt. Maar je hebt een voertuig gekozen. Die keuze kan onvolledig zijn.

Neem aan, dat u behoefte hebt aan snelheid. Op het ogenblik, dat u een voertuig kunt kiezen, hebt u alleen de keuze tussen een fiets en een lelijk eendje. U kiest dan waarschijnlijk dat lelijke eendje als beste mogelijkheid, snel te zijn.

Toch zult u met het eendje moeilijkheden krijgen, wanneer u in feite streeft naar de snelheden, die een Maserati kan behalen, maar de eend niet.

De moeilijkheden beginnen op het ogenblik, dat u probeert uw lelijke eendje te rijden en te hanteren, alsof het een werkelijke racecar was. Na korte tijd zal het dan veel lelijker zijn, dat eendje. In een stuk is het niet meer en rijden kun je er ook al niet meer mee.

Wanneer je dus met het karma - de geestelijke drang en behoefte - eenmaal een voertuig gekozen hebt, zul je wel degelijk iets gekozen hebben, dat, volgens jouw begrippen en binnen de mogelijkheden en omstandigheden, het beste, het meest juiste was. Maar de wil, drang, behoefte van de geest kan toch altijd weer veel verder gaan dan de mogelijkheden van het gekozen lichaam.

Dan ontstaan moeilijkheden, daar je gaat bepalen, wat je met het leven in de stof wilt doen. Dan blijkt vaak, dat je gedurende zeer korte tijd in dit lichaam heel veel kunt beleven, dan wel in langere tijd en meer overlegd door zeer weinig te doen, eveneens belevingen door maken.

In beide gevallen kun je wel als zekerheid stellen, dat de geest het gestelde doel niet geheel waar zal kunnen maken. Wat wel bereikt wordt, is een ervaring aangaande de verandering van wereld en mogelijkheden.

Noem dit ervaren het zien van het landschap. Dan zal de onvrede nog steeds blijven bestaan, want die geest hunkert naar snelheden boven de 200 km/u en uw eendje komt niet veel verder dan een kruissnelheid van 70 km/u.

Aan de andere kant: wanneer je de kruissnelheid voortdurend aan kunt houden, zul je nog aardig opschieten en aan het einde van een leven beseffen: ik heb toch weer aardig wat voor mij belangrijke ervaringen opgedaan, waardoor de hiaten

in mijn besef ~~der~~ werkelijkheid toch zijn verminderd.

Bovendien ben ik hierdoor zodanig georiënteerd op de juiste wijze van ervaringen opdoen, dat ik een volgende maal zelfs met veel minder stoffelijke middelen toch meer zal kunnen bereiken en presteren.

Dit geeft de gehele inwerking van het karma in het menselijke leven aardig weer. Karma brengt de mens tot het zoeken van bepaalde belevingen, schept een zekere innerlijke onrust en dromen en behoeften, waarvoor geen vervulling mogelijk blijkt, gezien je aard en de wereld, waarin je nu leeft.

De enige oplossing is dan: de onrust niet te zien als een reden tot zelfverwijt of iets, waarvoor je later zult moeten boeten, maar eerder te beschouwen als een proces, waardoor je meer bewustzijn kunt verwerven - geestelijk. Kortom, je moet begrijpen, wat voor jou mogelijk en wat voor jou werkelijk mogelijk en noodzakelijk is. Dan valt de geestelijke drijfveer voor jou uiteen in twee delen. Allereerst speelt een deel van die drijfveren nog steeds in het directe stoffelijke leven een rol en bepaalt deels de uiting van je karakter, maar het tweede deel werkt aanvullen en is een soort droomleven, dat ook wel fantasie, droom, of dagdroom schijnt te zijn.

Binnen jezelf word je dan gekonfronteerd met belevingen en emoties, die aan aanvulling vormen op hetgeen je stoffelijk bent en kunt. In de bewustwording betekent dit dan, dat het niet bereikbare voor de geest wordt teruggebracht tot een minimum.

Op deze wijze verkrijgt je een optimale levensvervulling en daarin schep je gelijktijdig je karma - je geestelijke erkenning- en belevingsmogelijkheden na de dood - terwijl gelijktijdig voor de geest reeds een deel van de drijfveren tot verdere stoffelijke inkarnaties en een erkennen van de mogelijkheden van stoffelijke voertuigen tot stand wordt gebracht.

Bij een zo juist mogelijk gebruik maken van de stoffelijke mogelijkheden inclusief aard en besef, zal dus een keuze in een volgens stoffelijk bestaan juistere gedaan kunnen worden.

Hebt u kommentaar?

x U stelt dus, dat karakter de geestelijke ontwikkeling niet kan blokkeren, tenzij dit bewust gebeurt?

- Ik heb getracht duidelijk te maken, dat aard of karakter in zich veranderd kan worden t.a.v. de uiting, die men daaraan geeft en het gebruik, dat men er van maakt. Je kunt het dus niet veranderen en als zodanig kan het geen belemmering vormen voor geestelijke bewustwording.

Om een wat bruut voorbeeld te nemen: Een vrouw is manziek. Zij acht dit onaanvaardbaar en gaat daarom in een klooster. Hierdoor probeert zij zich van de beleving en beheersing van bepaalde stoffelijke aspecten af te snijden. Maar wat blijkt? Het gehele complex wordt getransponeerd naar het droomleven. Haar minnaar in de droom noemt zij dan mogelijk Jezus. Maar al verandert de uiting, de aard verandert niet bepaald veel.

Mogelijk vindt u de oplossing, die gekozen is, beter dan iets anders. Maar zeker kun je dit niet weten. Dat hangt sterk af van de persoonlijkheid die de keuze doet en de aard daarvan.

Duidelijk wordt echter wel, dat je het driftleven en andere factoren, die tesamen karakter worden genoemd, niet werkelijk kunt veranderen, ook al zal de uiting daarvan wel anders kunnen worden.

Met dit voorbeeld probeer ik u ook duidelijk te maken, dat je je eigen karakter, je aard, eenvoudig moet accepteren, maar wel moet nagaan, op welke wijze je daarmee de volgens jouw besef beste resultaten tot stand kunt brengen in de wereld waarin je leeft. Houd hierbij rekening met de noodzaken, die je mogelijk wat onredelijk aanvoelt. Dit zal een inbreng van de geest kunnen zijn - karma dus. Je zult dan een toenemend geestelijk besef en bewustzijn kunnen bereiken, ook al zal 't karakter bepaalde gebeurtenissen en belevingen voor jou onvermijdelijk maken. Geen belemmering voor het bewustzijn dus.

x Is karakter in feite een reeks van gewoonten, voortkomende uit je gedachten?

- Aardig en zelfs vleierend voor de mens gesteld. Heeft u wel eens een jong eendje gezien? Dat krijgt geen zwemles, maar blijkt ineens te kunnen zwemmen. Instinctief, zo zeggen de mensen dan.

Hebt u wel eens gezien, hoe mieren allen hun eigen functie vinden in de mierenmaatschappij, zonder les of iets? Instinctief, zegt de mens dan weer. Maar wat is dit instinct?

Wanneer je eerlijk wilt zijn, kun je beter stellen, dat zowel het eendje, de mier als ook de mens zelf genetisch op een bepaalde wijze zijn geprogrammeerd.

Verder blijkt bij onderzoek, dat deze programmering niet bij elk individu geheel gelijk is. Er zijn kleine verschillen. Dezen zijn nu voornamelijk verantwoordelijk voor hetgeen men karakterverschillen noemt op aarde.

De wijze, waarop die geaardheid binnen de gemeenschap verwerkt wordt, zal wel degelijk beïnvloed worden door gewoonten, door de dressuur van de maatschappij. Maar de grondwaarden kun je eenvoudig niet door dressuurweg nemen.

Een mens heeft b.v. gemeenlijk een nogal sterke territoriumdrang. Hij wil dus zijn gebied verdedigen tegen alle vreemde indringers en voelt zich niet prettig, zolang van een aantasting van dit gebied sprake is.

In uw moderne maatschappij is dit gebied natuurlijk niet meer geheel feitelijk haalbaar. Het territorium van een moderne mens heeft meer te maken met denkbeelden dan met feitelijk grondgebied. Zelfs rechten en plichten, zoals mensen die beschouwen en proberen te handhaven, zijn in feite een vervanging van een zuiver stoffelijk territorium.

En wat zie je? Met dezelfde ferociteit, waarmee eens zijn verre voorvaders indringers in hun jachtgebieden bestreden, nemen de mensen van heden de strijd op tegen een ieder, die het niet met hen eens is en dus kennelijk niet thuis behoort in hun emotineel; rationeel territorium.

Een groot deel van de schijnbaar zinloze gewelddadigheden onder de mensen kunnen hieruit verklaard worden. Daarnaast blijft een zeker gevoel van eigen gebied bewaard, nu als een ruimte tussen eigen persoon en anderen.

In niet te dicht bevolkte streken zien wij, dat de

mensen tussen zich en vreemde een afstand bewaren van rond 70 tot 90 c.m. In dicht bevolkte gebieden blijkt men een afstand te bewaren, die kleiner is - gewenning - maar zich op gelijke wijze aangesproken te gevoelen, wanneer de afstand tussen ik en de ander tussen de 30 en 20 c.m. bedraagt.

Bij stadsbewoners geldt verder nog, dat dit gevoel van wrevel niet voorkomt in omstandigheden, waarin door sociale noodzaken - gewenning - de afstand tussen de mensen onderling veel minder is en soms zelfs nil.

In beide gevallen blijken echter vergelijkbare reacties op te treden, wanneer het eigen "gebied" geschonden wordt: men wenst aandacht en antwoord en wanneer dezen niet komen, is men geneigd zich te verweren, al is het maar met een por of een schijnbaar ongelukje. Is een mens vermoeid, dan zal hij op het gevoel, in zijn territorium aangetast te worden, vaak feller en onredelijker reageren dan anders het geval is.

Het is duidelijk, dat de wijze, waarop de erfelijke drang tot uiting komt, mede bepaald zal worden door maatschappelijke konditionering. Maar de drang zelf is kennelijk genetisch ingebouwd.

In de mens zijn vele dergelijke neigingen ingebouwd. Een belangrijk deel van zijn sociale gedragingen is in feite instinctief. Vandaar, dat kinderen onderling, zelfs wanneer zij nog heel jong zijn, onderling reeds machtsrelaties opbouwen, zoals de ouderen later eveneens doen - ook al zullen zij hun behoefte naar macht en erkenning niet verontschuldigen door te wijzen op idealen en de noodzaak, voor 't welzijn van anderen macht over hen uit te oefenen.

De uiting bij de kinderen is op het eerste gezicht veel wreder, de reacties lijken veel spontaner. Maar in de kern is er geen werkelijk verschil kenbaar. De vorm kan bepaald worden door denken en gewoonte. De essentie is ook zonder dezen aanwezig.

Trouwens, let maar eens op: een kind heeft de neiging aandacht te vragen en probeert altijd weer, eenmaal verworven aandacht om te zetten in zeggenschap over zijn omgeving. En dit doet het reeds, wanneer het nog maar enkele dagen oud is, voor dus van denken en gewenning of konditionering sprake is.

Een groot deel van het menselijke gedrag is hiermede al verklaard. Toch blijken reeds in de eerste levensdagen de reacties op de wereld en vooral de wijze, waarop die wereld wordt ervaren, grote verschillen op te treden. Ik stel dan ook, dat gedrag en zelfs menselijk denken door konditionering bepaald worden, maar dat de menselijke aard zelve gebaseerd is op erfelijke, instinctief geuite en beleefde waarden.

De wijze, waarop men zich oriënteert, blijkt mede door de geest bepaald te kunnen worden. Hierin zou men dus van karma kunnen spreken. De mens kan zich echter hierdoor nog niet onttrekken aan zijn grondeigenschappen. Wel kan hij een deel van zijn konditionering hierdoor omgaan. Wat zijn aard betreft, kan hij echter ten hoogste de wijze, waarop hij deze tot uiting brengt, veranderen, niet de geaardheid zelf.

Voldoende? Dan zal het u duidelijk zijn, dat de geest het bewustzijn mede kan bepalen en zelfs het streven, maar

alleen binnen de beperkingen, die door de erfelijke aanleg worden geschapen.

x Het is dus hoofdzakelijk stofgebonden?

- Karakter, zoals u dit beleeft, is voornamelijk stofgebonden, omdat de grondwaarden daarvan materieel zijn. Maar wat u over het hoofd zoudt kunnen zien in dit geval, is het feit, dat de wijze, waarop een bepaald karakter gebruikt wordt, van geval tot geval anders kan liggen. Waarbij wij in de meeste gevallen niet eens te maken hebben met een redelijke beheersing of een konditionering, maar met gevoelens, in feite met een geestelijk mentale impuls, waardoor het karakter in zijn volle stoffelijkheid toch op een bepaalde wijze gericht kan worden.

Naarmate een mens bewust wordt en dus meer besef krijgt van de kerenaarden in eigen wezen, zowel als van de wereld rond hem, zien wij dat de uitingen van het karakter in toenemende mate gericht worden op een harmonie met de wereld en zo een waarmaken van de mogelijkheden, die men zowel in zich als in de wereld heeft erkend.

Maar het karakter, de eerste aanleg, is en blijft in de eerste aanleg van materiele aard.

x Inkarnatie: stel dat je dan niet meer van ouders afhankelijk zoudt willen wzijn. Moet je dan toch terugkomen?

- Zolang je niet bewust genoeg bent, is dit je enige mogelijkheid. Ouders zijn in dit verband zoiets als eten: Je kunt om hetgeen uit eten voortkan komen, besluiten, dat je niet meer wilt eten. Maar wanneer je niet meer eet, kun je ook niet lang meer leven. Indien het leven dus voor jou van belang is, zul je eten, of het smaakt of niet, of het bepaalde gevolgen met zich brengt of niet.

Met inkarnatie geldt het zelfde: Iemand kan op aarde zo bewust worden, dat hij zich kan voeden met zonnestralen en prana, alles daaruit opnemende, wat nodig is, om een lichaam in stand te houden. Want mogelijk is dit. Het komt alleen heel zelden voor en alleen bij ingewijden, bij zeer bewuste mensen.

Er zijn entiteiten, die, wanneer zij op aarde voor een bepaalde taak terug moeten keren, het niet meer nodig hebben te inkarneren met ouders, kindsheid e.d. Zij materialiseren zichzelf eenvoudig in volwassen vorm. Maar degenen, die dit kunnen doen, zijn ook maar weinigen.

Verder moet u beseffen, dat ouders, zolang je in de geest leeft, niet zozeer worden ervaren als een macht of beheersende omgeving, zoals u kennelijk doet. Zij worden eerder gevoeld als een milieu, een bepaalde sfeer, een zekere uitstraling.

Wanneer u dus denkt, dat je kunt vermijden om te inkarneren bij ouders, omdat dezen macht over je hebben en die mogelijk kunnen misbruiken, zo vergist u zich.

Iemand, die gaat inkarneren, kun je vergelijken met iemand, die door een lange straat loopt, die volstaat met drugstores, lunchrooms, cafés, restaurants e.d. Je loopt de straat door, tot je denkt; nu, daar is voor mij wel het juiste menu en het juiste sfeertje te vinden. Waarop je naar binnen gaat.

Ik geef graag toe, dat je, alles menselijk beziende, in vele gevallen kunt denken, dat je toch maar zwaar bekocht bent. Maar zoiets komt vaak voor en is het resultaat van het feit,

dat u nog niet wist, hoe te kiezen. Door het maken van een verkeerde keuze- waarvan u zich later in de geest wel degelijk geheel bewust zult zijn - bent u dus weer iets wijzer geworden. Maar inkarneren zonder ouders is op aarde niet mogelijk. Om te inkarneren heb je als normale geest altijd weer ouders nodig.

x Voor mij is het een grot bezwaar, dat de astrologische tendens het al dan niet stellen van bepaalde daden wel degelijk zal beïnvloeden....

- Zoals u het stelt, is dit niet geheel zuiver. U vergeet, dat er een keuzemogelijkheid bestaat, voor dergelijke pulsen in uw bestaan een rol gaan spelen.

Vergeet niet, dat de ritmen, die voor mensen bruikbaar zijn om tendenzen en mogelijkheden in de toekomst te berekenen, voor een geest wel degelijk kenbaar zijn, niet als een stand van sterren, maar eerder als een reeks lijnen, aan de hand waarvan je je mogelijkheden en begrenzungen binnen een bepaald voertuig zelfs tevoren geheel zou kunnen leren overzien.

Uw keuze zet u dus niet opeens in een wereld, waarin u zonder meer door planeten enz. beheerst wordt. U stelt de beïnvloeding overigens als een onontkoombaar iets. Steeds weer blijkt echter, dat de sterren en planeten in de eerste plaats voor een ieder een gelijke beïnvloeding betekenen en ten tweede wordt duidelijk, dat de een of ander zich steeds weer vrij kan maken van die tendenzen.

De invloeden blijven daarom nog wel bestaan, maar je bent wel degelijk in staat, zeker wanneer je bewust leeft, hun invloeden indien gewenst, te neutraliseren. Je leven wordt dus niet werkelijk bepaald door de sterren. Zij dwingen niet, zij neigen slechts. Waarbij degenen, die dit zeggen vergeten, dat zijzelf zich verneigen, wanneer de naam van een planeet of ster in het geding is.

Kortom: je bent aan dergelijke invloeden niet zonder meer en volledig gebonden. Daarnaast kun je, wanneer je dit wenst, als geest reeds voor de inkarnatie al dergelijke invloeden geheel overzien, wanneer je dit van belang acht. Vind je het niet belangrijk, dan zul je natuurlijk wel later te maken krijgen met invloeden, waarop je niet gerekend had.

Een dergelijke beïnvloeding is in het gehele stoffelijke continuüm onvermijdelijk, dus ook wanneer de ritmen op andere planeten bij anderen sterren ongetwijfeld anders zullen zijn dan op aarde. Men zou kunnen stellen, dat dergelijke invloeden zelfs een integrerend deel uitmaken van de gehele reeks stoffelijke invloeden, waardoor de mogelijkheden en waarden van het stoffelijke bestaan worden bepaald.

Wie kiest voor het stoffelijke bestaan, kan dit niet doen, zonder gelijktijdig alle ritmen en invloeden, die in de stofwereld optreden, mede te aanvaarden.

Een werkelijk bewuste en verstandige entiteit echter zal voor de inkarnatie al dergelijke invloeden en ritmen bezien en zo kiezen voor dat kosmische en materiele ritme, waarin de eigen behoeften aan bewustwording het beste en snelste voldaan kunnen worden.

x Die geest moet dan geestelijk wel heel ver gevorderd zijn.

- Misschien wel, misschien ook niet. Het ligt maar aan je eigenschappen. Is het nu nooit overkomen, dat kinderen alle automerken en typen, die op straat passeerden, feilloos wisten

op te noemen? Dit terwijl de ouderen daartoe niet in staat zijn en ofschoon zij verder nog maar heel weinig geleerd hebben? Kortom: wanneer je interesse op dergelijke ritmen en invloeden is gericht, kun je dezen heel eenvoudig leren onderscheiden, ook wanneer je minder bewust bent. Wijzere en bewustere geesten met geheel andere interessen brengen het er dan nog slechter af in dit opzicht.

Wel is het mogelijk, dat iemand, die alle ritmen feilloos afleest, mogelijk nog niet zich voldoende bewust is van de eigen mogelijkheden, noodzaken en geestelijke behoeften, die tot de inkarnatie aanleiding zullen zijn. Waardoor men ook met voldoende kennis van uw astrologische invloeden toch nog tot een verkeerde keuze kan komen.

Maar hieruit zult u begrijpen, dat het overzien van deze en dergelijke beïnvloedingen voor elke geest in feite mogelijk is, ook wanneer niet allen van de mogelijkheid gebruik zullen maken. Zelfs een geest, die in de vorige inkarnatie een dier was, zal alle invloeden kunnen overzien. Maar dit betekent nog niet, dat ook beseft wordt, wat het voor een geest betekent om mens te zijn.

Daar u dit voldoende vindt, zal ik mijn bijdrage nu af gaan sluiten. Indien ik nog een derde onderwerp zou aansnijden, zo betekent dit te veel tijd, wanneer ik het goed wil doen en een teleurstelling voor u, wanneer ik het kort afdoe.

Kort samenvattende: u bent begonnen met de glimlach van de stilte, een glimlach bij mij veroorzakende over uw begrip van stilte. Daarna spraken wij over karma, aard en geestelijk bewustzijn.

Mag ik u er op wijzen, dat al deze dingen voor een mens alleen betekenis zullen hebben, wanneer hij zich bij elke benadering daarvan allereerst baseert op zijn eigen menszijn? Dan eerst zult u begrijpen, dat een begrip als stilte relatief benaderd moet worden, dat karma, aard en karakter bezien moeten worden, vanuit hetgeen u beseft en bent.

Elke mens heeft eigen mogelijkheden en noodzaken, elke mens kent zijn eigen innerlijke noodzaken en behoeften, leeft en reageert vanuit zichzelf.

Wanneer u op de uw eigen wijze de voor u passende stilte weet te vinden, zult u zich meer bewust worden van uzelve. Wanneer u beseft, dat u uw geaardheid, karakter, moet aanvaarden en daarmee positief moet proberen te werken, geeft u alle beïnvloedingen uit het ik, die u karma noemt, de kans om zo juist mogelijk in de stof in verschijning te treden.

Uzelf beschouwende en beseffende zult u ook het innerlijke, geestelijke besef verwerven, waardoor u zich van de betekenis van al, wat u bent en doet, bewust zult worden. Want één ding dienen wij te beseffen, zeker wanneer wij mens zijn in de stof:

Ofschoon voor ons alles bepaald wordt vanuit ons eigen standpunt door onze eigen wijze van denken en beleven, zo moeten wij toch al, wat gebeurt, zien als zinvol vanuit een geestelijk standpunt. Er is niets werkelijk zinloos, niets is geheel nutteloos, niets gaat geheel en werkelijk verloren. Het enige, wat verandert, is ons beleven en ons besef.

Wanneer dezen veranderen, zullen wij dit zo bewust mogelijk

moeten beleven als deel van een grotere werkelijkheid. Zo-
als wij onze innerlijke waarden steeds weer een grotere rol
zullen moeten laten spelen in al onze uitingen en gelijktijdig
moeten zien als coördinerende factor voor alle ontwikkelingen
en ontdekkingen in onszelf.

Wanneer dit door u bereikt wordt, bent u een bewust mens.
Dan kent u een innerlijke glimlach en kunt u voor uzelf een
stilte scheppen, waar die op aarde niet bestaat. Dan bent u
de meester van uw geaardheid, vervult uw karma steeds meer
bewust en rijpt geestelijk tot onverwachte en ongekende hoogten
van innerlijk beleven.

Ik dank u voor uw aandacht.

-0-0-0-0-0-

Goeden avond.

Het tweede deel van de avond is een voortzetting van het
eerste. Wij kijken dus, wat er bij u nog aan onderwerpen voor
handen is.

x Zijn het de sterrebeelden, waardoor 's mensen lot wordt
bepaald, of is dit het gevolg van karma, in vorige levens op-
gebouwd, zodat men bij inkarnatie onder een overeenkomstig
sterrebeeld geboren wordt?

- Een sterrebeeld geeft in zekere zin een type weer. In elk
sterrebeeld zijn echter zoveel combinaties mogelijk, dat je
te maken hebt met een binnen elk sterrebeeld voorkomend aantal
hoofdtypen en wel 144.

Dus zelfs wanneer u karmatisch binnen een bepaald sterre-
beeld geboren zoudt moeten worden, is er nog keuze genoeg.
Uiterlijkheden worden natuurlijk wel voor een deel mede door
het teken bepaald. Mogelijk hebt u het al eens meegemaakt dat
u iemand zag lopen en mompelde: dat is een stier.... en
hééé, daar gaat een maagd - ofschoon dat natuurlijk moeilijker
te zien is.

Je kunt in ieder geval met enige ervaring er wel iets aan
zien. En wanneer je maar vaag blijft met je omschrijving van
het type, komt het meestal nogal uit ook.

Maar kijk nu eens naar het leven van mensen, die onder
gelijke sterren op het gelijke ogenblik geboren zijn. Dan
blijkt hun leven toch vaak geheel anders te verlopen. Je kunt
natuurlijk wel parallellen zoeken, maar die zijn dan vaak toch
wel erg gekonstrueerd.

Neem de legende over eenenige tweelingen, die geheel het
zelfde leven zouden hebben. Het is duidelijk, dat deze bijna
identieke wezens veel meer rapport onderling hebben dan bij
anderen gebruikelijk is. Zij voelen elkaar dus veel beter aan
en zullen daardoor ook vaker reageren op belevingen van de
ander, zelfs wanneer die ver weg is. Hun onderling contact is
duidelijk intenser dan dat bij tweeënige tweelingen.

Maar denkt u nu, dat hun leven precies hetzelfde is? De
mensen, die dit stellen, komen vaak aandragen met "feiten" in
de stijl van: de ene tweeling heeft op dat uur 'n auto-onge-
luk gehad en de ander heeft zich bij het snijden van brood
in de vingers gesneden. Dus hebben beiden op dezelfde tijd

een ongeluk gehad.... En ja, wanneer je zo gaat redeneren, kun je natuurlijk alles wel aannemelijk maken. Maar wanneer u het mij vraagt, is er toch een nogal groot verschil in beleving.

Anders gezegd: met astrologie kun je wel tendenzen zien en het een en ander zeggen over de mogelijkheden voor bepaalde typen, mits je maar vaag genoeg blijft. Kijk je echter naar het leven van die mensen en hun mogelijkheden, dan blijkt, dat alles voor hen veel minder bepaald is, dan je zou denken.

Trouwens: bereken een horoscoop voor Piet Jansen. Nu blijkt, dat deze een ongeluk zal hebben, wanneer hij morgen naar Oost Berlijn gaat. Maar daaraan denkt hij niet, want hij woont in Haarlem en heeft een afspraakje in Zandvoort.

Je kunt mogelijkheden berekenen, zoveel je maar wilt, maar de mens is zeker niet gebonden, deze geheel, of zelfs maar ten dele waar te maken.

Waarmede de prest nu wel duidelijk zal zijn. Wanneer je bepaalde geestelijke tendenzen hebt, zit je daar als mens natuurlijk mee opgescheept. Maar dat geldt ook voor je opvoeding en vele andere zaken.

En bovendien: hoe beter je beseft, wat je bent, wilt en kunt, hoe minder groot de kans is, dat je gedwongen zult worden om iets te zijn, wat je liever niet wilt zijn. Voldoende?

x Evenwicht?

- Iets, waar vooral de mensen zich druk plegen te maken, die het zelf niet hebben.

In de kosmos betekent het, dat de daarin bestaande krachten en waarden altijd met elkaar in balans zijn. Neem op punt a energie weg en ofwel vloeit er energie van punt b naar toe, danwel zet b evenveel energie in een andere vorm om, zodat het evenwicht blijft bestaan.

Het totaal aan energie in de totale kosmos blijft voortdurend gelijk - op een klein lek na is dit zelfs voor het u bekende al waar - ofschoon de verdeling van energie voortdurende veranderingen ondergaat. Een natuurwet zorgt er echter voor, dat bij verstoord evenwicht alle krachten onmiddellijk reageren tot een evenwicht hervonden is.

Waarmede het meeste, wat ik over evenwicht te zeggen heb, wel gezegd heb. Voor u geldt hetzelfde omtrent evenwicht. Je kunt natuurlijk niet stellen, dat elke mens, vanuit een menselijk standpunt bezien, evenwichtig is.

Maar zelfs dan blijkt elke mens voortdurend bezig om op de een of andere wijze zijn onevenwichtigheden te compenseren. De een zal dit voornamelijk doen in zijn droomleven, de andere door gedragingen, door af te reageren, op de eigen familie danwel op anderen. Doe je het tegenover je baas, dan word je natuurlijk snel werkeloos.

De mensen proberen, zelfs indien zij vanuit uw standpunt niet normaal zijn, voortdurend een innerlijk evenwicht te bewaren en zo dit niet aanwezig is, het zo snel mogelijk te herstellen.

Evenwicht betekent ook, dat werkelijke eenzijdigheid niet bestaat. Iemand, die zich meer bewust wordt van het goede, zal zich gelijktijdig ook meer bewust worden van het kwade. Een heilige zal kortom eerder, dieper en beter kunnen zondigen, dan een gewoon mens.

Zelfs kun je stellen, dat iemand, die expert wordt op het ene gebied, zodanig wordt geconfronteerd met andere mogelijkheden, dat hij zijn bereiking probeert te compenseren door minder kennis en gevoeligheid op een of meer andere gebieden. Wat men mogelijk niet hardop mag zeggen, maar steeds weer duidelijk blijkt.

Je kunt ook zeggen: werkelijk evenwicht is in feite een synthese, uitgedrukt over het totaal van je eigen inhoud en het totaal van alle verschijnselen in de wereld.

Of evenwicht voor u belangrijk is? Ik dacht van wel. De engelsen hebben een mooi gezegde: don't rock the boat. Wat betekent dat je, wanneer je in een bootje zit, moet roeien en niet opstaan en heen en weer wiegelen, want dan val je in het water.

Dit geldt voor u ook: wanneer u ergens mee bezig bent, moet u proberen gestaag in beweging te blijven en moogt u niet zeggen: ik zie de situatie niet veranderen, dus kom ik in opstand en ga het maar eens even anders doen. Gaat iets niet, dan zul je eerst je eens af moeten vragen, of, hoe en waar er een redelijke basis te vinden is, om anders te gaan streven of leven.

En wanneer u bezig bent met uzelf: beseft, dat u met het verleden eigenlijk niets meer te maken hebt. Dat ligt achter u. Wat je vandaag bent, is bepalend voor je evenwicht. Zodra je je voornamelijk bezig gaat houden met alles, wat je gisteren geweest bent en wat je morgen wilt zijn, dan is je evenwicht ernstig in gevaar. Zorg altijd eerst, dat je vandaag voldoende zekerheid en houdvast hebt, voor je je met morgen bezig houdt. Bovendien kun je dan alles, wat er gisteren is geweest, ook beter verwerken, kokhals je niet meer zo tegen de klikjes van het noodlot. Nu zul je bovendien morgen beter durven en kunnen overzien, zonder je daardoor onmiddellijk mee te laten spelen en zo in het heden tot een gedrag te komen, dat het gevaar inhoudt, dat je je evenwicht verliest.

Dat is alles, wat ik zo kortweg hierover wilde zeggen. Maar als u vragen hierover hebt, kunt u die nu stellen.... Geen vragen? Volgende onderwerp.

Geheugen.

Tja. Wat is geheugen in feite anders dan een biologische komputer of een deel ervan. Deel van iets, wat een mens zijn hersenen pleegt te noemen en zelden volledig gebruikt.

Menselijk gezien beruist het geheugen op de doorlaatbaarheid van cellen voor impulsen, zodat combinaties ontstaan, die men associatief denken pleegt te noemen. Dit mondt uit in visuele of auditieve danwel woordherinneringscentra binnen de hersenen, zodat woorden en beelden kunnen ontstaan, die dan weer redelijk en bewust hernieuwd vergeleken worden met de inkomende impulsen, waarbij dan konklusies worden getrokken aan de hand van in de hersenen reeds vastgelegde feiten en ervaringen.

Een geest heeft eveneens een geheugen. Wil je dit omschrijven, dan kun je zeggen: het geheugen is een reeks van potentiaalverschillen, waardoor innerlijke spanningen en stromingen zullen ontstaan, die alle inkomende impulsen op een bepaalde wijze opnemen en verwerken. Op deze wijze ontstaat wederom een vergelijkbaarheid met alles, wat je van buitenaf bereikt, afgewogen

wordt tegen alle spanningen, die er in je bestaan.

Wat het geheugen in feite doet? Voor een mens is het geheugen in feite het vermogen om het verleden te vergelijken met het heden en zo vanuit dit beleefde verleden konklusies te trekken t.a.v. het heden.

U zoudt willen zeggen, dat je ook abstract kunt denken? Zeker, dat kun je, maar alleen wanneer je op grond van ervaring en vergelijking jezelf een aantal begrippen hebt eigen gemaakt, die abstract heten, omdat zij geen vaste, maar een algemene waarde vertegenwoordigen. Zonder deze basis kun je niet abstract verder gaan en zelfs dan zal de wijze, waarop dit geschiedt, mede afhankelijk zijn van de ervaringsinhouden van je geheugen, plus de daarin gevormde associaties met de opgenomen abstracte begrippen.

Geheugen is dus altijd een vergelijk tussen hetgeen je in jezelf aan feiten en omschrijvingen bezit met alles, wat er buiten je bestaat of schijnt te bestaan.

Wanneer door deze activiteit weer nieuwe ervaringen danwel gegevens verworven worden - onverschillig of dezen als abstract danwel als concreet worden aangeduid - zul je morgen meer referentiewaarden bezitten en zul je dus over meer dingen kunnen denken op een andere wijze.

Het geheugen vormt dus voor de mens het werktuig, waaruit zijn denken ontstaat en als zodanig zijn bewuste relatie met zijn omgeving zo goed als zijn beoordeling van zichzelf te midden van die omgeving bepaalt.

Wilde u hierover nogmeer weten? Neen? Ander onderwerp dan.

Taal.

Taal is datgene, waarvan je nooit precies weet, wat het is. De oorspronkelijke taal was in feite een reeks van klanken al dan niet onderstreept door bepaalde houdingen. De oorspronkelijke taal bevatte dus ook visuele elementen. Er zijn nog volkeren, waarbij dezen een belangrijke rol spelen. Wanneer je b.v. naar Israel gaat, kun je nog overal vele voorbeelden hiervan zien en ook in Frankrijk wordt de gesproken taal vaak nader bepaald door gebaren enz. Ook in uw eigen land zijn er mensen, die hun uitspraken een verdere betekenis geven door middel van houding en gebaar.

Deze oertaal werd langzaamaan verfijnd: er ontstonden meer geluiden, die specifieke betekenis hadden, dus bepaalde waarschuwingen, richtingaanduidingen enz. Toch bleef het wezen van de taal voorlopig bestemd voor het overdragen van angsten, begeerten en sociale verhoudingen.

Dank zij de steeds belangrijker wordende sociale structuur werden steeds meer mededelingen van sociale aard noodzakelijk. Hierbij ontstonden van stam tot stam verschillen, ook al waren die in het begin niet zo groot.

Al snel beseften men, dat door het combineren van meerdere klanken een nadere aanduiding te geven was. Zo ontstonden de eerste woorden, die al snel ook los van hun oorspronkelijke betekenis gebruikt werden, om bepaalde gevoelens en gedachten aan anderen over te dragen.

Woorden werden in feite de klanken, gebruikt om een aantal associaties aan te duiden, die de stamleden gemeen hadden.

Maar de eigenschap van taal is gelegen in het overdragen van informatie aan anderen. Wanneer een bij danst op de raat, is dit dus ook het gebruiken van een taal, al komt hierbij geen klank te pas.

De mensen spreken meestal over "hun" taal. Hiermede duiden zij de gangbare begripsweergave aan, die binnen hun gemeenschap bestaat. En heel vaak hoor je beweren, dat men de taal vooral zuiver moet houden.

Maar hoe kun je een taal eigenlijk zuiver houden? Steeds wanneer er iets in de gemeenschap verandert, verandert ook de behoefte om iets uit te drukken. Weet je wel?

Een dergelijke klankenreeks is in feite eerder een soort verbaal steno voor gevoelens. Een uitdrukking voor het ik beheersende begrippen. Daar de maatschappij, de gemeenschap steeds verandert, zullen de uitdrukkingen, die men nodig heeft of bij voorkeur gebruikt, zich eveneens wijzigen. Dit betekent een verrijking van de uitdrukkingsmogelijkheden, een mogelijkheid om verschillen en gevoelens duidelijker weer te geven. Dit zal men m.i. moeilijk tegen kunnen gaan, ook al beweegt men zich bij het nieuwe woordgebruik buiten de regels, die men voor het taalgebruik heeft gesteld.

Trouwens, in alle taalgebruik, ook bij dieren, blijkt er een wederkerige beïnvloeding te bestaan, berustende op contact. Een eigenaardig voorbeeld: Er zitten in een bepaalde dierentuinen enkele mantelbavianen, enkele gorilla's en wat rhesusaapjes zo dicht bij elkaar, dat zij elkaar kunnen horen en zien.

Nu hebben deze stammen oorspronkelijk een geheel eigen taal. Zij kwetteren op een eigen wijze en hebben een afwijkende reeks gebaren. Omdat zij echter dicht in elkanders buurt zitten, nemen zij sommige dingen van elkaar over. De gorilla neemt b.v. iets over van het imponeergedrag van de baviaan. De voedselkreet van de gorilla wordt, bijna gelijk, maar in een veel hogere toonsoort, opeens ook gebruikt door de rhesusaap.

Kennelijk heeft deze kleine aap uit een ander taalgebied een uitdrukking overgenomen, die volgens hem duidelijker of indrukwekkender is. Waarom? Mogelijk omdat het dier denkt: die ander is zo sterk en wanneer die zo roept, krijgt hij kort daarop wat te eten, dus wanneer ik dat nu ook maar doe, krijg ik ook iets....

Bij mensen zien wij iets dergelijks. Wanneer je het algemene taalgebruik beluistert, vraag je je soms af, of dit nog wel als nederlands mag worden omschreven. Okay, man?

Of het z.g. deftige spreken: wij moeten beseffen, dat de problematiek van de complexe taalvermenging, die in bepaalde regio's een grote omvang dreigt aan te nemen, ons voor educatieve problemen stelt, welke allen door verdere normalisatie en integratie binnen het onderwijs

Moet ik nog doorgaan? En nu heb ik het nog niet eens erg bont gemaakt. Wanneer je naar bepaalde deskundigen luistert is, het nog heel wat erger.

Ofschoon er sprake was van synoniemen, waarden met gelijke betekenis, kun je je niet aan het gevoel onttrekken, dat de vreemde uitdrukkingen volgens de gebruikers een verdergaande betekenis hebben dan het oorspronkelijke nederlandse woord.

Zo betekent regio niet meer zonder meer "streek", wat toch de oorspronkelijke beteekenis was. Het is eerder een meer abstract sociaal begrip geworden, dat kan worden gehanteerd, wanneer men aan de werkelijkheid omtrent het gebeuren in een bepaalde streek wil ontkomen, door daarvoor een theoretisch provincialisme voor in de plaats te stellen. Soms zelfs wordt dit modewoord gebruikt in de betekenis: platte land. Wat een parlementaire waarheid is.

En wat is dan wel 'n **parlement**? Het woord parler zit er in. Je zoudt dus kunnen zeggen: het is een spraakmakende gemeenschap. Wat ook opgaat. En deze uitdrukking is heel wat prettiger dan nederlandse alternatieven - alweer een modewoord. Wat zou je dan moeten zeggen: kletskransje, praatregering? Praatkamer?

Parlement is kennelijk geen nederlands woord van origine, maar heeft een betekenis, die men in uw eigen taal niet met enkele woorden zou kunnen weergeven. Er zijn heel wat meer van dergelijke woorden en sommigen zijn in feite betekenisvervreemdingen: Neem nu eens kabinet.

Wanneer u rond 1500 een kabinet besteld zoudt hebben, zoudt u er een gekregen hebben en nogwel zonder verkiezingen. Maar u zoudt het wel moeten bestellen bij de schrijnwerker of timmerman. Maar kabinet is ook nog een klein vertrek. En dat is de basis voor dit woordgebruik.

Vroeger had een vorst, een regeerder, absolute macht, maar wel een aantal raadgevers. Deze raadslieden kwamen bijeen in een klein vertrek, soms naast een receptiekamer of troonzaal, soms naast de slaapkamer van de vorst. In Frankrijk kwamen zij zelfs lange tijd samen in de slaapkamer van de vorst, volgende op het "lever", het plechtige opstaan.

Men sprak over bijeenkomsten van raadslieden als een "samenkomen in kabinet". Later betekende dit in feite een bijeenkomen in beslotenheid van raadslieden. En zo bent ook u gekomen aan de term: kabinet.

Leuk, om eens verschillende dingen in de taal na te gaan, vindt u ook niet? Vooral wanneer je een betekenisverandering ziet, waarbij hetzelfde woord overgedragen wordt als aanduiding van in wezen toch wel zeer verschillende zaken of toestanden.

Maar met dit alles wilde ik alleen nog eens heel duidelijk maken, dat woorden op zichzelf geen vaste betekenis behoeven te hebben. Deze eigenschap van de menselijke taal is wel, dat klanken zodanig geassocieerd worden met begrippen, dat deze laatste hierdoor overdraagbaar worden aan anderen.

Betekenisverschuivingen komen vooral in verschillende gemeenschappen voor, waardoor de betekenis een andere wordt, terwijl uitdrukking of woord schijnbaar gelijk zijn. Het is heel iets anders, wanneer een hollander u op uw gemak stelt of een belg u op uw gemak zet.

Waaruit blijkt dat uit een toch vergelijkbaar of zelfs als eenheid te beschouwen taalgebied nogal wat afwijkingen in betekenis voor kunnen komen. Een amsterdamse, die het over een mem heeft, bedoelt daarmee heel iets anders dan een fries. Toch zijn beiden nederlanders.

Wie zich dit realiseert, zal met mij eens zijn, dat taal een levend organisme gelijkt, dat voortdurend verandert, zich steeds weer vernieuwt en uitbreidt, omdat het de gehele behoefte tot het doen van mededelingen bij de mens blijft weerspiegelen, waarbij steeds weer nieuwe woorden ontstaan - echte nederlanders noemen dat neoplasmen. Deze woorden geven nieuwe begripsverhoudingen weer.

Zo ontstaan er steeds weer kreten, die in feite eerder bepaalde gevoelens dan zaken weergeven en sterk aan mode gebonden schijnen te zijn. De verandering van medekreten kan veelzeggend zijn. Neem "weet je wel". Het duidt in feite een behoefte aan tot communicatie, de behoefte, iets met een ander te delen en zou kunnen wijzen op sterke gevoelens van eenzaamheid bij vele van de gebruikers. De woorden maken ook duidelijk, dat de spreker anderen in zijn gedachtenbeeld probeert te betrekken en gevoelens met die ander te delen.

In het woordgebruik, maar ook in de kreten die de mode steeds weer anders doet ontstaan, komt wel degelijk iets meer tot uiting dan mededeling alleen. De taal weerspiegelt altijd ook weer de geesteshouding van de gebruikers.

Voldoende?

x Wat betekent dan uiteraard?

- Uit de aard, uit de natuur der dingen. Het wil een verklaring zonder meer als natuurlijk en onomstotelijk voorstellen. U bent uiteraard iemand, die over deze dingen nadenkt. M.a.w.: het is u kennelijk een natuurlijke behoefte na te denken over zaken als het woord uiteraard, wat door uw vraag uiteraard bezeten is

x Is taal dus eerst het uitstoten van klanken geweest?

- Zoals gezegd. Indien u een huisdier hebt blijkt, dat dit dier bepaalde geluiden pleegt te gebruiken om bepaalde gevoelens of zaken aan te duiden. Een hond, die uit wil, kwispelt wanneer hij naar u toekomt anders, houdt de kop anders en, indien hij geluid maakt, blaft ook wat anders dan een hond, die u mee uit wilt nemen, maar die liever thuis zou blijven.

Een kat, die honger heeft, zal op een andere wijze naar u toekomen en andere geluiden maken dan diezelfde kat, die alleen maar wat aandacht wil hebben.

Zo waren klanken plus gebaren ook de eerste, zij het beperkte taal van de mensen. Neem vogels, die hongerig zijn. Wanneer iemand voedsel neerwerpt, klinkt een signaal, dat u alleen onder deze omstandigheden van de vogel zult horen. Het herinnert aan het geluid van een kuiken, dat gevoerd wil worden.

Dergelijke dingen kunt u in eigen tuin of op eigen balkon zonder moeite nagaan. Waaruit blijkt, dat de basis van taal altans deels is opgebouwd uit enkele klanken en variaties in toonhoogte, sterkte, duur enz.

Nu heeft de mens dank zij de bouw van stemspleet en strottenhoofd de mogelijkheid meer variaties in klank voort te brengen dan de meeste andere wezens. Hierdoor kon hij een omvattender taal hanteren, alleen op geluiden gebaseerd. Maar zelfs nu nog bestaan er talen, waarbij toonhoogte, aflopende of oplopende toonhoogte een zelfde klank een andere betekenis geeft. Wat naar ik hoop u voldoende is.

Goeden avond.

(bekort)

-0-0-0-0-0-

- 454 -